

РЕШЕНИЕ

№ 17628

гр. София, 29.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 26 СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: РАДОСЛАВ Р. АНГЕЛОВ

при участието на секретаря РАЛИЦА Г. НАКОВА
като разгледа докладваното от РАДОСЛАВ Р. АНГЕЛОВ Гражданско дело
№ 20231110113104 по описа за 2023 година

и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на Глава XIII ГПК (Общ исков процес)

Г. В. Д. е предявила срещу „Т-----” ЕАД отрицателен установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК за установяване недължимостта на сумата от 887,56 лв., представляваща стойност на потребена топлинна енергия за периода м. 10.2007 г. – м. 10.2009 г. в имот с инсталация № --, находящ се на адрес: гр. С-.

Като основание на иска ищцата твърди, че не дължи процесната сума, тъй като към датата на подаване на исковата молба вземанията са погасени поради изтичането на тригодишна давност, на основание чл.111 ЗЗД.

В срока по чл.131 ГПК, ответникът счита, че искът е недопустим предвид обстоятелството, че не е предявявал претенции срещу ищцата за посочената сума. Признава, че погасителната давност за процесните вземания е изтекла, но счита, че не е дал повод за завеждане на делото, поради което разносните следва да се възложат в тежест на ищцата.

В открито съдебно заседание (о.с.з.) ищецът Г. Д., редовно призована, не се явява. Чрез своя процесуален представител адв. С. Д. с писмена молба изразява становище, че поддържа исковата молба. Твърди, че има налице правен интерес да предяви иска, тъй като в счетоводството на ищеца все още

съществува, че ответникът дължи суми. Твърди, че ответникът не признава иска, а само факта, че вземанията са погасени по давност. Обширно и дълго излага съображения защо следва да бъдат признати разноски на ищеца и да не се прилага чл.78, ал.2 ЗЗД. Представя списък с разноски 9л.40-41 от делото), съгласно който претендира 480.00 лева адвокатско възнаграждение по чл.38 ЗА, 50.00 лева държавна такса за образуване на производството и 10.00 лева банкова такса.

Ответникът „Т-----“ ЕАД, редовно призовано за о.с.з. се представлява от юрисконсулт Симеонова. Заявява, че поддържа отговора на исковата молба, счита че ищцата не е доказала наличие на правен интерес от водене на делото. Признава, че сумите са погасени по давност. Същевременно моли съда да отхвърли исковата претенция като недопустима и неоснователна. Счита, че ответното дружество не е станало повод за завеждане на иска и не следва да се присъждат разноски на ищеца на основание чл.127 ГПК, доколкото са направили признаване на иска. Претендират юрисконсултско възнаграждение, съгласно представен списък по чл.80 ГПК.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, като прецени доводите на страните и извърши самостоятелна преценка на събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл.235, ал.2 ГПК приема за установено следното от фактическа и правна страна:

По валидността и допустимостта на производството

Допустимостта на предявеният от ищеца отрицателни установителни искове се обосновава от доказаните по делото твърдения на ищеца за наличие на правен интерес у него от предявяването им и за надлежна процесуална легитимация на страните по тях. След като ищецът твърди, че вземанията са погасени по давност и този факт се признава от ответника, то същият признава качеството си на длъжник, поради което е налице облигационната връзка между страните по делото. Ето защо безспорно е установено по делото, че в процесния период между ищеца и ответника е съществувало облигационно правоотношение за доставка на топлинна енергия за битови нужди на ищеца. Издавайки приетите като доказателства по делото фактури за доставката на топлинна енергия на ищеца по силата на това правоотношение в процесния период, ответникът извънпроцесуално е обективирал твърдение за наличие в негова полза на процесните вземания, а ищецът е оспорил съществуването на вземанията поради погасяването им по давност. Всички тези обстоятелства ясно очертават наличието на правен спор

между страните и процесуалната им легитимация по иск за несъществуването на главното вземане на ответника за цена на топлинна енергия.

Не следва с повече от едно изречение да се отбелязва и това, че отрицателният установителен иск е самостоятелен вид искова защита и в никакъв случай (включително и когато при предявяването му са изложени твърдения за несъществуване на вземанията поради погасяването им по давност) правният интерес от предявяването му не е обусловен от предявен срещу самия ищец иск или от образувано срещу него производство за принудително събиране на вземанията - предмет на този иск, както неоснователно твърди ответникът в отговора на исковата молба.

Освен това съдът приема, че достатъчно е в счетоводството на ответника да съществуват записани вземания спрямо ищец. Това неминуемо води до възникване на правен интерес, тези вземания да бъдат отписани и заличени. Липсата на действия по тяхното принудително събиране не е основание да се приема, че ищецът няма правен интерес. Фактът, че ответникът е записал ищецът като длъжник в своето счетоводство дава основание на ищеца да иска заличаването на тази задължения, поради погасени по давност.

В допълнение, ищецът представя писма, подадена от ответника, то които се установява, че ответникът е изпращал уведомление на ищеца за дължимост на процесните суми, като тези уведомления са две на брой. Изпращането на уведомления до ищеца за дължимост на процесните суми представляват действия на ответника по търсене на вземанията, които дават основания на ищеца да търси правата си по исков ред, като със силата на присъдено нещо да се отрече, че тези вземания не съществуват. И на това основание е налице правен интерес. Производството е допустимо. (42-55 от делото)

С оглед изложеното, съдът приема, че исковата молба, инициирала настоящото въззивно произнасяне, е редовна, от надлежно легитимирана страна, при наличието на правен интерес от исков процес. Заплатена е необходимата държавна такса. Следователно исковата молба е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Налице са всички положителни и липсват всички отрицателни процесуални предпоставки във връзка със съществуването и надлежното

упражняване правото на иск при разглеждане на настоящото производство, които обуславят неговата допустимост. Правото на иск е надлежно упражнено, поради което производството е допустимо. Съдът дължи произнасяне по същество на спора.

По основателността на иска

Предявен е отрицателен установителен иск от Г. В. Д., ЕГН *****, гр. С- срещу Т-----" ЕАД, ЕИК - представлявано от А- - Изпълнителен директор и И-- председател на УС, адрес: гр. С-, с правна квалификация чл.121, ал.1, предл. 3, с който се иска да се признае по отношение на ответника, че ищецът не дължи на ответника сумата в размер от 887.56 лева, представляваща начислена услуга за доставка на топлинна енергия за периода месец 10.2017 г. до месец 10.2009 г. по партида с инсталация № --.

Като основания (въпреки, че ответникът трябва да изчерпа основанията за доказване на сумата) за предявяване на този иск ищецът е посочил, че липсва облигационна връзка между ищеца и ответника и че вземанията са погасени по давност.

Предвид разпоредбата на чл. 154 ГПК при предявен отрицателен установителен иск в тежест на ответника е да докаже, че претендираните от него и оспорени от ищеца вземания съществуват. С оглед наведените в исковата молба основания за недължимост на сумите ответникът следва да установи, че по силата на възникнало с ищеца облигационно правоотношение е доставил топлинна енергия за процесния период на посочената стойност, респ. да установи настъпването на обстоятелства, обуславящи основание за спиране или прекъсване на погасителната давност по смисъла на чл. 115 и чл. 116 ЗЗД.

При условията на главно доказване ответникът установи, че между ищеца и ответникът е налична облигационна връзка. От представения по делото нотариален акт се установи, че апартамент, находящ се в гр. С- е бил собственост на В- Й. Г-. Същата починала и като свой наследник оставила ищцата Г. В. Д.. По силата на наследственото правоприемство, съдът достигна до извода, че следствие на наследяване ищцата е придобила качеството на потребител към ответника, тъй като е придобила в собственост по наследство апартамент, чиято топлинна енергия е доставяна от ответника (л.20-25 от делото). Освен това ищцата се позовава на уведомително писмо, съгласно което процесният апартамент има инсталация --, договорна сметка 002100330248 с ответницата, от който факт, се позовава ищцата, и може да се направи доказателствен извод за наличие на облигационна връзка.

Ответникът прави признание на факт, че вземанията са погасени по давност. На основание чл. 146, ал. 1, т. 3 и т. 4 ГПК за безспорно между страните и ненуждаещо се от доказване е обстоятелството, е отделено, че процесните вземания са погасени по давност. На това основание ответникът

не успя да докаже дължимост, респективно съществуване на процесните вземания, поради което искът се явява основателен.

Доколкото ответникът признава този факт, което е основание за уважаване на иска, с оглед разпределената доказателствена тежест, то е безпредметно да се обсъждат другите предпоставки за съществуване и дължимост на вземането.

В допълнение на изложеното следва да се напомни на ответника, че съгласно ПЕС съществува принципа за правото на бъдеш забравен. Ако ответникът третира дадени вземания като погасени по давност, недължими или е отпаднал интересът за тях, следва да създаде такива механизми или инструменти, които да предоставят възможност на своите потребители, по тяхно искане, да бъдат заличени от счетоводството и регистрите на дружеството, при наличие на съвпадащи волеизявления за недължимост от страна на доставчика на комунални услуги. Не пречи същото да бъде и служебно извършено от ответника, ако счита, че не си търси вземанията.

Заличаването от регистри е елемент от инструментите от правото да бъдеш забравен, което е абсолютно право, особено в сферата на потребителското право. Разбира се другият вариант за отпадане на тези задължения е исковият път от потребителя и от доставчика на комунални услуги.

Доколкото ответникът не е въвел такива механизма за отписване по желание на потребителя неговите задължения и взаимно признаване на тези факти, извънсъдебно, то същото доказва поведението на ответника, което е дало повод за завеждане на делото.

Ето защо следва да се признае за установено между Г. В. Д., ЕГН *****, гр. С- и „Т-----“ ЕАД, ЕИК - представлявано от А- - Изпълнителен директор и И-- председател на УС, адрес: гр. С-, че Г. В. Д. не дължи на „Т-----“ ЕАД сумата в размер от 887.56 лева, представляваща начислена услуга за доставка на топлинна енергия за периода месец 10.2017 г. до месец 10.2009 г. по партида с инсталация № --, на основание чл.124, ал.1, предл. 3 ГПК, тъй като вземанията са погасени по давност.

По разноските

Ответникът прави искане да се приложи чл.789, ал.2 ГПК. Настоящият съд приема, че това искане е неоснователно, поради следните съображения.

На първо място, за да се приложи чл.78, ал.2 ГПК, ответникът трябва да е признал иска и да не е дал повод за завеждане на делото.

На първо място, съдът приема, че ответникът е дал повод за завеждане на делото. Това е така, тъй като ответникът е изпращал писма до ищеца за търсимост и дължимост на процесните суми. Именно с това свое действие ответникът е дал повод ищеца да заведе делото, за да се признае, че не се дължат суми. Писмата са две на брой и обхващат процесния период и представляват изготвяне на справка за дължимост на суми към 08.09.2023 г. и

31.10.2022 г. Следователно действието на ответника по признаване на факта, че вземанията са погасени по давност не изключва неговата отговорност, тъй като извънсъдебно той е дал повод на ищеца да предяви иск. Ако същият не е изпращал писма, т.е. не се опитал да покани длъжника да плати сумите, то поводът не ще бъде доказан и ще се да е налице първата предпоставка на цитираната разпоредба. Ето не е налице първата предпоставка за приложението на чл.78, ал.2 ГПК, а именно ответникът не е дал повод за завеждане на иска.

Второ, ответникът с отговора на исковата молба изрично твърди, че искът е неоснователен и го оспорва и твърди, че е налице облигационна връзка. Не признава иска, а признава факта на погасяване на давност на вземанията. Не е налице и втората предпоставка за прилагане на чл.78, ал.2 ГПК.

С оглед изхода на делото ищецът има право на разноски, на основание чл.78, ал.1 ГПК.

Съгласно представен списък с разноски, ищецът претендира следните разноски: 50.00 лева държавна такса, 10.00 лева за банкова такса 480.00 лева адвокатско възнаграждение, по чл.38 ЗА (л.40-41 от делото).

Ищецът представя доказателства за платената държавна такса в размер на 50.00 лева, поради което следва да се присъди (л. 6 от делото).

Съдът не следва да присъди разхода от 10.00 лева, тъй като в материалите по делото – между кориците на хартиеното дело и в електронната папка, липсват доказателства тази разход да е направен. Това не е отбелязано дори и в платежното за плащане на държавната такса. Ето защо това е основание за неприсъждането на 10.00 лева, съгласно **т.1 от ТР № 6/06.11.2013 г. по тълк. д. № 6/2012 на ОСГТК на ВКС**.

Ето защо „Т-----“ ЕАД, ЕИК - представлявано от А- - Изпълнителен директор и И-- председател на УС, адрес: гр. С- следва да бъде осъдена да заплати на В. Д., ЕГН *****, гр. С- сумата от 50.00 лева, представляващи разноски по гр. д. № 13104/2023 г., на основание чл.78, ал.1 ГПК.

Адв. С. Д. претендира адвокатско възнаграждение в размер на 480.00 лева. В договора между страните е уговорено, че възнаграждението се определя по чл.38 ЗА, тъй като ищецът е материално затруднен. Съгласно чл.38, ал.3 ЗА, възнаграждението се определя от съда съгласно НМРАВ. Материалният интерес е в размер на 887.56 лева, поради което адвокатското възнаграждение е в размер на 400 лева, на основание чл.7, ал.2, т.1 НМРАВ. Не следва да се присъжда разликата от 400 до 480 лева, тъй като противоречи на чл.38, ал.3 ЗА във вр. НМРАМ. Съгласно даденото в **Определение № 44 от 28.01.2022 г. на ВКС по ч. т. д. № 2525/2021 г., II т. о., ТК**, предоставянето на безплатна адвокатска помощ на предвидено в чл. 38, ал. 1 ЗАдв. основание не представлява безвъзмездна услуга по смисъла на ЗДДС.

При присъждане на възнаграждение за оказана безплатна адвокатска защита и съдействие в полза на адвокат, регистриран по ЗДДС, дължимото възнаграждение по чл. 38, ал. 2 ЗАДв. във вр. с § 2а от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения следва да включва ДДС. По делото процесуалният представител не представя доказателства, че е регистрирана по ДДС, освен това съдът не може да извърши служебна справка дали адв. Д. е регистрирана по ДДС, за да приеме, че 80.00 лева е именно ДДС.

С оглед изложеното, „Т-----“ ЕАД, ЕИК - представлявано от А- - Изпълнителен директор и И-- председател на УС, адрес: гр. С- следва да бъде осъдена да заплати на адв. С. Й. Д., ЕГН *****, гр. С----- сумата от 400.00 лева, представляващи разноски по гр. д. № 13104/2023 г., а именно оказана безплатна правна помощ по чл.38 ЗА, на основание чл.78, ал.1 ГПК.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО между Г. В. Д., ЕГН *****, гр. С- и „Т-----“ ЕАД, ЕИК - представлявано от А- - Изпълнителен директор и И-- председател на УС, адрес: гр. С-, че Г. В. Д. **не дължи на „Т-----“ ЕАД сумата в размер от 887.56 лева** (осемстотин осемдесет и седем лева и петдесет и шест стотинки), представляваща начислена услуга за доставка на топлинна енергия за периода месец 10.2017 г. до месец 10.2009 г. по партида с инсталация № --, **на основание чл.124, ал.1, предл. 3 ГПК, тъй като вземанията са погасени по давност.**

ОСЪЖДА „Т-----“ ЕАД, ЕИК - представлявано от А- - Изпълнителен директор и И-- председател на УС, адрес: гр. С- **да заплати на В. Д., ЕГН *****, гр. С- сумата от 50.00 лева (петдесет лева), представляващи разноски по гр. д. № 13104/2023 г., на основание чл.78, ал.1 ГПК.**

ОСЪЖДА „Т-----“ ЕАД, ЕИК - представлявано от А- - Изпълнителен директор и И-- председател на УС, адрес: гр. С- **да заплати на адв. С. Й. Д., ЕГН *****, гр. С----- сумата от 400.00 лева (четиристотин лева), представляващи разноски по гр. д. № 13104/2023 г., а именно оказана безплатна правна помощ по чл.38 ЗА, на основание чл.78, ал.1 ГПК.**

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД чрез СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, в двуседмичен срок от съобщаването му, по реда на Глава XX ГПК, **на основание чл.258 ГПК.**

ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните.

ДЕЛОТО да се докладва на съдия – докладчик при постъпване на книжа и изтичане на срок.

Съдия при Софийски районен съд: _____